

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 listopada 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił M. W. prawa do emerytury pomostowej. Decyzja została wydana na podstawie ustawy dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca legitymuje się stażem sumarycznym w wymiarze 41 lat 11 miesięcy i 3 dni, przy czym nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego co najmniej 15 lat. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podniósł ponadto, że: przed dniem 1 stycznia 1999 r. M. W. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i 33 ustawy emerytalnej, po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, a także nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaznaczył, że do stażu pracy w warunkach szczególnych nie zaliczono wnioskodawcy okresu od 9 listopada 1981 r. do 4 lutego 2007 r. , ponieważ praca na stanowisku ordynatora nie została wymieniona w zarządzeniu Ministra Zdrowia i (...) z dnia 12 lipca 1983 r. oraz okresu od 5 lutego 2007 r. do 30 września 2012 r. , ponieważ wnioskodawca był zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy.

/decyzja k.22 – 22 odwrót plik II akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji złożył pełnomocnik M. W., wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie M. W. emerytury pomostowej od dnia 18 lipca 2018 r. W treści odwołania wskazano, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym stażem pracy w warunkach szczególnych. Pełnomocnik wnioskodawcy podkreślił, że w spornym okresie wykonywał on obowiązki lekarza w pełnym wymiarze czasu pracy i zajmował następujące stanowiska pracy: od 9 listopada 1982 r. młodszego asystenta, od 1 maja 1985 r. asystenta, od 1 maja 1988 r. starszego asystenta oraz od 1 sierpnia 2002 r. ordynatora. Co również istotne, wnioskodawca pracował także na dyżurach, a po objęciu stanowiska ordynatora uczestniczył w większej ilości operacji niż przed objęciem tego stanowiska. Pełnomocnik M. W. wskazał, że wnioskodawca rozwiązał stosunek pracy z SP ZOZ w A..

/odwołanie k.3 – 5 , stanowisko pełnomocnika wnioskodawcy min.00:00:48 – 00:04:10 rozprawy z dnia 28 marca 2019 r., płyta CD k.61/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.46 – 46 odwrót/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny

Wnioskodawca M. W. urodził się (...)

/okoliczność bezsporna/

W dniu 16 lipca 2018 r. M. W. złożył wniosek o emeryturę pomostową, po którego rozpatrzeniu wydano zaskarżoną decyzję.

/wniosek k.1 – 4 , decyzja k.22 – 22 odwrót plik II akt ZUS/

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaliczył wnioskodawcy do ogólnego stażu pracy 41 lat 11 miesięcy i 3 dni. Zakład Ubezpieczeń Społecznych do stażu pracy w warunkach szczególnych nie zaliczył wnioskodawcy żadnego okresu.

/decyzja k.22 – 22 odwrót plik II akt ZUS/

W okresie od 9 listopada 1981 r. do 4 lutego 2007 r. M. W. zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy w IV Szpitalu Miejskim im. dr H. Jordana w Ł.. W w/w okresie wnioskodawca zajmował następujące stanowiska pracy:

- lekarza stażysty – od 9 listopada 1981 r. (w systemie zmianowym)
- młodszego asystenta – od 9 listopada 1982 r. (oddział położniczo – ginekologiczny)
- asystenta – od 1 maja 1985 r. (oddział położniczo – ginekologiczny)
- starszego asystenta – od dnia 1 maja 1988 r.
- ordynatora – od dnia 1 stycznia 2000 r. (oddział ginekologiczny)

/świadczenie pracy k. 10 , dokumentacja pracownicza wnioskodawcy/

W okresie od 5 lutego 2007 r. do 30 września 2012 r. M. W. zatrudniony był w IV Szpitalu Miejskim im. dr H. Jordana w Ł.. W w/w okresie wnioskodawca zajmował stanowisko zastępcy kierownika oddziału w następującym wymiarze czasu pracy:

- od 5 lutego 2007 r. do 31 grudnia 2007 r. – 0,2 etatu
- od 1 stycznia 2008 r. do 31 lipca 2010 r. – 0,5 etatu
- od 1 sierpnia 2010 r. do 30 września 2012 r. – 0,25 etatu

/świadczenie pracy k. 15, dokumentacja pracownicza wnioskodawcy/

W okresie zatrudnienia w Szpitalu Miejskim im. dr H. Jordana w Ł. wnioskodawca pracował na oddziale ginekologiczno – położniczym, sprawując opiekę nad pacjentami tego oddziału. Oddział podzielony był na: oddział ciąży powikłanej, położnictwo, ginekologię operacyjną i ginekologię septyczną. Na ginekologii septycznej odbywało się leczenie zachowawcze, nie operacyjne. Co kilka miesięcy lekarze zmieniali te jednostki wewnętrzne. Do powierzonych wnioskodawcy zadań należało także przeprowadzanie zabiegów operacyjnych (m.in. cesarskich cięć) w zespołach składających się z operatora, asystenta, anestezjologa, pielęgniarki anestezjologicznej oraz instrumentariuszki. Wnioskodawca przeprowadzał zabiegi zarówno planowane jak i nagłe, także podczas dyżurów (w ciągu dnia wykonywał co najmniej 4 zabiegi). Pomimo objęcia funkcji ordynatora, ilość wykonywanych przez wnioskodawcę zabiegów nie uległa zmianie.

/zeznania świadków w: W. P. min.00:03:54 – 00:20:03 , P. W. min.00:20:03 – 00:37:24 rozprawy z dnia 20 maja 2019 r. , płyta CD k.71 oraz zeznania wnioskodawcy min.00:38:08 – 00:49:04 rozprawy z dnia 20 maja 2019 r. w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:07:25 – 00:21:25 rozprawy z dnia 28 marca 2019 r. , płyta CD k.61/

W okresie od 2 listopada 2015 r. do 17 lipca 2018 r. M. W. zatrudniony był w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w A.. W w/w okresie wnioskodawca zajmował stanowisko starszego asystenta w następującym wymiarze czasu pracy:

- od 2 listopada 2015 r. do 30 czerwca 2018 r. – 0,6 etatu
- od 1 lipca 2018 r. do 17 lipca 2018 r. – 0,7 etatu

/świadczenie pracy k. 12/

W okresie od 1 września 2018 r. do 31 października 2018 r. M. W. zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) JORDAN S. J.. W w/w okresie wnioskodawca zajmował stanowisko lekarza.

/świadectwo pracy k.13 – 14/

M. W. nie pozostaje w stosunku pracy.

/świadectwo pracy k.13 – 14/

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, zeznań świadków oraz zeznań wnioskodawcy. Wprawdzie ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, że rozpatrywanych okresach wnioskodawca wykonywał prace zaliczane do prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, to jednak nie sposób przyjąć by wykonywał je w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tekst jednolity Dz. U. z 2018, poz. 1924) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1)urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2)ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3)osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4)ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art.5-9 i art.11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5)przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6)po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art.3 ust.1 i 3;
- 7)nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Prace w szczególnych warunkach to w myśl art.3 ust.1 ustawy o emeryturach pomostowych prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Z kolei prace o szczególnym charakterze to w myśl art.3 ust.3 ustawy o emeryturach pomostowych prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się. Wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

W ust.7 art.3 ustawy o emeryturach pomostowych wskazano jednocześnie, że za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia

w życie ustawy (a więc przed 1 stycznia 2009 r.) prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 ustawy lub art.32 i art.33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy, decyzją z dnia 15 listopada 2018 r. odmówił M. W. prawa do emerytury pomostowej z uwagi na fakt, iż nie spełnił on wszystkich warunków określonych w art.4 ww. ustawy o emeryturach pomostowych – tj. nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego co najmniej 15 lat ; przed dniem 1 stycznia 1999 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i 33 ustawy emerytalnej; po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, a także nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie wprawdzie wykazało, że wnioskodawca spełnił przesłankę rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą (co miało miejsce w dniu 31 października 2018 r.), to jednak po 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art.3 ust.1 i 3, w pełnym wymiarze czasu pracy. Stosownie bowiem do dyspozycji art. 3 ust.5 za pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace o których mowa w ust. 3. Wskazać należy, że w art. 3 ust. 5 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych chodzi o wymiar czasu pracy faktycznie wykonywanej, wymagającej szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej niezagrażającej bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób. Dlatego dla uznania, że praca jest wykonywana w szczególnym charakterze niezbędne jest jej rzeczywiste wykonywanie w pełnym wymiarze czasu pracy, to jest codziennie i przez całą przewidzianą dla pracownika dniówkę roboczą.

Za taką wykładnią użytego w art. 3 ust. 5 pojęcia "w pełnym wymiarze czasu pracy" przemawia w szczególności to, że ustawodawca związał go ze sformułowaniem "pracowników wykonujących", co jednoznacznie wskazuje, że pełny wymiar czasu pracy związany jest z rzeczywistym wykonywaniem prac, o którym mowa w ust. 3, w takim właśnie wymiarze czasu pracy. Skoro zatem po 31 grudnia 2008 r. wnioskodawca nie wykonywał powierzonych mu prac w pełnym wymiarze czasu pracy, to nie spełnia on jednego z warunków do przyznania emerytury pomostowej, wskazanego w art.4 punkt 6 ww. ustawy.

W tym miejscu podnieść należy, że restrykcyjne przesłanki nabycia prawa do emerytury pomostowej wynikające z art.4 (którego jednym z warunków jest wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art.32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie tylko przed dniem 1 stycznia 1999 roku ale także po 31 grudnia 2008 roku) łagodzi art.49 ww. ustawy o emeryturach pomostowych. Zgodnie z treścią tego przepisu ustawodawca dla nabycia prawa do emerytury pomostowej zwalnia ubezpieczonych z konieczności wykonywania prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze po dniu 31 grudnia 2008 roku, pod warunkiem osiągnięcia przez ubezpieczonego do dnia 1 stycznia 2009 roku stażu pracy odbytego w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w takim rozmiarze, jaki jest wymagany przez ustawę o emeryturach pomostowych. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 marca 2013 roku (II UK 164/11, Lex) wskazał, iż w przypadku, gdy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy „szczególnej” według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do „nowego” świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art.3 ust.1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art.3 ust.3 ustawy). Innymi słowy brak podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, dziś nie może być tak kwalifikowany. Sąd Najwyższy wyjaśnił, iż dokonując interpretacji art.49 ustawy o emeryturach pomostowych, należy przyjąć, że nie spełnia przesłanki określonej w art.49 punkt 3 ustawy ubezpieczony, którego dotychczasowy okres pracy nie jest okresem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych. Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 września 2013 roku (I UK 164/12, Lex) w którego tezie wskazano, że określenie „okres prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze

w rozumieniu art.3 ust.1 i 3, zawarte w art.49 punkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych, oznacza okres prac wskazanych w art.3 ust.1 i 3 bez wliczania okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art.32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych”.

W okolicznościach faktycznych rozpoznawanej sprawy, prace wykonywane przez ubezpieczonego w okresie przed 1 stycznia 2009 roku nie były ani pracami w szczególnych warunkach ani w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. W ocenie Sądu jakkolwiek nie ulega wątpliwości ,że prace wykonywane w zespołach operacyjnych dyscyplin zabiegowych w warunkach ostrego dyżuru (poz.24 załącznika nr 2 ustawy o emeryturach pomostowych) są pracami zaliczanymi do prac o szczególnym charakterze, to jednak nie sposób przyjąć , aby tego rodzaju prace były jego jedynymi obowiązkami pracowniczymi, jakie wówczas wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy (wnioskodawca oprócz zabiegów nagłych przeprowadzał również zabiegi planowane, a także sprawował opiekę nad pacjentami oddziału ginekologiczno - położniczego), a jedynie wówczas prace te mogłyby zostać zaliczone do prac o szczególnym charakterze w myśl ustawy o emeryturach pomostowych.

Reasumując, ubezpieczony nie spełnia przesłanek do uzyskania prawa do emerytury pomostowej wymienionych w art.4 ani w art.49 ww. ustawy emeryturach pomostowych i Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

S.B.

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. wnioskodawcy